

m u s e
u m k a
s t e e
l w i j
c h e n

Museum Kasteel Wijchen

Jaarverslag 2011

Inhoud

1.	Voorwoord	p. 2
2.	Gebeurtenissenkalender	p. 3
3.	De weg naar een nieuwe koersbepaling	p. 4
4.	De Stichting	
	De organisatie	p. 7
	Bestuur	p. 7
	Staf	p. 7
	Projectmedewerkers	p. 7
	Vrijwilligers	p. 7
5.	Het museum	
	Geregistreerd museumschap	p. 9
	Beschikbare ruimtes	p. 9
	Beveiliging	p. 9
	De website	p. 9
	Vlaggenmasten	p. 9
6.	Educatie	p. 10
7.	Activiteiten	p. 12
8.	Tentoonstellingen	
	Vaste opstelling	p. 14
	Wisselende tentoonstellingen	p. 14
9.	Collecties	p. 17
10.	Werkgroepen	
	Werkgroep Archief en Bibliotheek	p. 18
	Werkgroep Beeldende Kunst	p. 18
	Werkgroep Corpus	p. 18
	Werkgroep Educatie	p. 19
	Werkgroep PR	p. 19
	Liaisongroep Media	p. 19
	Werkgroep Regionale Geschiedenis	p. 19
	Werkgroep Gastheren en gastvrouwen	p. 20
	Liaisongroep Winkel	p. 20
	Werkgroep De Tuun	p. 20
	Werkgroep Activiteiten	p. 21
11.	Bedrijfsvoering	
	Overzicht	p. 22
	Bezoekersaantallen	p. 23
	Financiën	p. 25, 26
Bijlage :	Houders Museum Kasteel Wijchen Speld	p. 27
Colofon:		p. 28

1. Voorwoord

Het afgelopen jaar stond vooral in het teken van analyse en koersbepaling. In samenwerking met Gelders Erfgoed is een uitdagend plan opgesteld. Er is uitdrukkelijk gekozen voor één integraal verhaal, waarin de afzonderlijke pijlers archeologie, regionale geschiedenis, De Tuun en hedendaagse kunst zullen opgaan. Vanuit dit concept zullen thema's ontwikkeld worden die naar verwachting tegemoet komen aan de interesse van de inwoners van Wijchen en directe omgeving. Deze koerswijziging gaat niet zonder slag of stoot. Niettemin is het mijn stellige overtuiging dat hiermee het museum meer toekomstbestendig wordt en op blijvende steun van onze belangrijke subsidiegever, gemeente Wijchen, kan rekenen.

Dankzij onze sobere en efficiënte bedrijfsvoering waren wij ook nu weer in staat om financiën te reserveren voor de komende vernieuwing. Vanzelfsprekend kon dit alleen gerealiseerd worden door de inspanningen van vele vrijwilligers.

Namens het Bestuur spreek ik mijn dank en waardering uit voor het door de staf en vrijwilligers geleverde werk.

In dit Jaarverslag staat een overzicht van de vele activiteiten in 2011. Er waren wederom afwisselende exposities en er is – mede vanwege het Kennislab – geïnvesteerd in vernieuwing in educatie. Het is verheugend om te constateren dat onderwijsinstellingen hierop alert inspelen. Meer dan voorheen zijn er aanpalende activiteiten zoals lezingen en workshops georganiseerd. Dit is het begin van een nieuwe trend.

Het lopende jaar 2012 zal een soort overgangsjaar zijn. Er komt zekerheid omtrent de meerjarige budgetovereenkomst met de gemeente Wijchen en wij gaan in samenwerking met derden door met de vernieuwing van het museum. Daarbij reken ik op de steun van velen.

Namens het Bestuur spreek ik de verwachting uit dat Museum Kasteel Wijchen op een overtuigende wijze over de drempel gaat en ook dit jaar er weer in slaagt om een afwisselend en aansprekend programma aan te bieden.

Ed de Boer

Voorzitter Bestuur Museum Kasteel Wijchen

Maart 2012

2. Gebeurtenissenkalender 2011

2 januari	Eerste dag openstelling
30 januari	Meet and Greet met Ans Verdijk
20 februari	Opening "Steengoed" Amy van Son
12 maart	Kinderworkshop boetseren
20 maart	rondleiding door Amy van Son
2-3 april	Museumweekend:
2 april	Knutselmiddag voor kinderen
3 april	Elk heel uur workshop archeologie
17 april	deelname Woezik op Stelten
1 mei	Opening "Los van de oorsprong" Jeroen van Hertem
7 mei	Kinderworkshop schilderen met acryl
28-29 mei	Deelname Open Atelierroute met op 28 mei toelichting door Jeroen van Hertem
2 juni	Open dag De Tuun Deelname markt Kasteelfeesten
13 juni	Kastelendag: elke uur kasteelrondleiding
19 juni	Open dag De Tuun Deelname Hernense Stratenmarkt afgelast wegens slecht weer
26-26 juni	Rabobank Ledenweekend
2-3 juli	Rabobank Ledenweekend
10 juli	opening "Getekende ruimte - Gevonden beweging" Francis Konings, Frans Drummen
31 juli	deelname Batenburgse dag
3 september	kinderworkshop knutselen met hout
10-11 september	Open monumentendagen met elk uur kasteelrondleidingen
11 september	Open dag De Tuun
17 september	MKW uitstapje Den Bosch
18 september	Opening tentoonstelling "En de boer hij ploegde voort..." (regionale geschiedenis)
5 oktober	Lezing door Judith Toebast over boerderijen in Wijchen vanaf ca. 1500
9 oktober	demonstratie viltmaakster
22 oktober	Gratis Museumdag
26 oktober	kinderworkshop schaapjes maken
30 oktober	demonstratie viltmaakster
6 november	demonstratie viltmaakster
13 november	demonstratie viltmaakster
27 november	opening Textieltentoonstelling "Stof tot nadenken", Jenny Ymker en Elisabeth Kaldeway
31 december	7.985 bezoekers in 2011

3. De weg naar een nieuwe koersbepaling

Bij het verschijnen van dit Jaarverslag 2011 is er in 2012 al de nodige publiciteit geweest rond de nieuwe koersbepaling van Museum Kasteel Wijchen met ingang van 2013. In dit hoofdstuk staan we apart stil bij het traject waarop die nieuwe koers tot stand is gekomen, omdat 2011 bij uitstek in het teken stond van de activiteiten die daarmee verband hielden. In dit hoofdstuk wordt dus niet het uiteindelijke resultaat besproken (dat staat in het Jaarplan 2013), maar de weg er naar toe.

De vrijwilligers zijn, voor zover al niet individueel actief betrokken bij het proces, middels stukjes in het eigen nieuwsorgaan *Caduceus*, in de Nieuwsbrief Vrienden Museum Kasteel Wijchen/Stichting Frans Bloemen en door rapportages van hoofd en/of bestuur binnen verschillende vergaderingen van de afzonderlijke werkgroepen op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Daarnaast zijn er twee aparte bijeenkomsten georganiseerd voor alle vrijwilligers.

De voorgeschiedenis dateert van 2010. Zoals vele musea vroegen bestuur, staf en betrokken vrijwilligers zich af hoe ook Museum Kasteel Wijchen zou moeten inspelen op de veranderende behoefte van het publiek. Het publiek wil vaak meer dan alleen min of meer passief kennis nemen van het tentoongestelde, het publiek wil iets beleven. Voor Museum Kasteel Wijchen zou het dan gaan om het 'ondergaan' van de geschiedenis of, in het kader van de hedendaagse kunst, het verhaal achter de kunst leren kennen.

Gestart is eind 2010 met verschillende brainstormbijeenkomsten, waaraan het bestuur, staf en een groep betrokken vrijwilligers (veelal coördinatoren van de verschillende werkgroepen) deelnamen. Ging het daarbij aanvankelijk nog alleen om de technieken om beleving te brengen, geleidelijk aan kwamen we er achter dat we terug moesten naar de kern van het museum: wat willen we aan wie overbrengen? Wat is de focus van dit museum?

Die veranderde doelstelling werd ook gevoed door de ervaringen die we inmiddels hoorden van andere musea die we begin 2011 bezochten om ons te oriënteren op het ontwikkelen van beleving. (Bezocht zijn: Koninklijk Tehuis voor Oud-militairen en Museum: KTOMM Bronbeek, Vincentref/Centrum van informatie over Van Gogh, Limburgs Museum, Gallo Romeins Museum in Tongeren.) "Begin met het verhaal wat je wil vertellen en voor wie, pas dan kun je gaan denken over de technieken", zo was de boodschap.

In het halfjaarlijkse overleg met de wethouder is meegedeeld dat MKW met deze problematiek bezig was.

Bestuur en staf hebben toen besloten dat externe ondersteuning gewenst was. Daarom is in april 2011 een projectgroep ingesteld (1 bestuurslid, hoofd, 3 vrijwilligers), die de opdracht kreeg een heldere schets van de problematiek te maken, de probleemstelling te verwoorden en een opdracht te formuleren om externe ondersteuning aan te kunnen trekken. Meteen is daarbij ook al de samenwerking met Gelders Erfgoed gezocht, als zijnde de provinciale instelling die in haar takenpakket de ondersteuning van de musea in Gelderland heeft.

Op basis van de rapportage van de projectgroep is begin juni 2011 door het bestuur besloten aan het Gelders Erfgoed de opdracht te geven dat onder hun

regie een externe deskundige aan de slag gaat samen met bestuur, staf en vrijwilligers en met als eindresultaat:

- Een heldere missie
- Een doelgroepenomschrijving
- De gewenste organisatie
- Een keuze in verhaallijnen
- De gewenste huisvesting en inrichting (in het kasteel)
- De gewenste presentatie (met beleving)
- De gewenste activiteiten
- Een financiële paragraaf
- Een tijdpad waarbinnen het gewenste resultaat bereikt zou kunnen worden.

Op de bestuursvergadering van 27 juni is besloten via het Gelders Erfgoed in zee te gaan met Manon Henzen ('proef!cultuur'), een projectleider met veel museale ervaring. Het project kon worden gefinancierd uit de voor dat doel aangelegde bestemmingsreserve, een bestemmingsreserve die kon ontstaan door een in 2010 ingezet zeer zuinig beleid.

Manon Henzen heeft eind september 2011 haar eerste bevindingen, op basis van aanwezige beleidstukken, jaarverslagen, verslagen van de brainstorm-bijeenkomsten, overleg met de projectgroep en individuele gesprekken met een aantal vrijwilligers en algemeen onderzoek, gepresenteerd aan het bestuur. De voornaamste, scherp geformuleerde conclusies waren dat de bestaande missie te ruim was geformuleerd, de doelgroepen onduidelijk waren, de presentatie van de vaste collectie te weinig aansprekend het unieke verhaal van de Wijchense geschiedenis weet te vertellen, het zonder samenhang naast elkaar bestaan van de twee hoofdpijlers van het museum (geschiedenis en hedendaagse kunst) onduidelijkheid scheidt richting het publiek en ook niet wenselijk is vanwege de beperkte ruimte, en tot slot dat er te weinig werd samengewerkt door de afzonderlijke werkgroepen zodat er ook geen samenhangend verhaal kan ontstaan.

In de daarop volgende maanden is er door Manon Henzen, met bestuur, staf en een aantal vrijwilligers gewerkt aan een voorstel om bovengenoemde problemen op te lossen. Half november heeft Manon wederom aan het bestuur gerapporteerd. Voornaamste aanbeveling was toch wel om focus te brengen in het museumverhaal en het duidelijke tweesporenbeleid van geschiedenis en hedendaagse kunst los te laten. Sterke punten van het museum zijn de unieke archeologische collectie, het bijzondere verhaal van de permanente bewoningsgeschiedenis in deze regio en het kasteel als kenmerkende huisvesting. Kunst zou een belangrijke ondersteuning kunnen zijn bij exposities, maar de inhoud van de exposities zou moeten worden bepaald door het cultuurhistorische verhaal van het museum. Tevens werd aangeraden het aantal exposities van 5 á 6 terug te brengen naar 2 maximaal 3, maar daar wel veel flankerende activiteiten omheen te organiseren. Samenwerking met cultuurhistorische partners uit de regio en met bijvoorbeeld Valkhof en Radboud Universiteit biedt extra mogelijkheden voor die exposities en flankerende activiteiten. Aanbevolen werd ook de doelgroepen vooral te zoeken in de regio, omdat voor die mensen de eigen geschiedenis aantrekkelijk is en kan bijdragen aan de ontwikkeling van de eigen

identiteit. Uit de plannen spreekt een hoge ambitie om hét cultuurhistorisch centrum van Wijchen te worden.

De missie van Museum Kasteel Wijchen werd aldus geformuleerd:

“Museum Kasteel Wijchen bewaart het cultureel erfgoed van Wijchen en omgeving en maakt dit toegankelijk voor publiek om hen te verrijken, inspireren en verbinden.”

Bestuur en staf hebben na rijp beraad en na ook overleg met de wethouder besloten die missie en aanbevelingen over te nemen. Uiteraard is men er zich van bewust dat dit met name voor de vrijwilligers die zich al die jaren hebben ingespannen mooie exposities van hedendaagse kunstenaars te realiseren een bittere pil is.

Op 1 december 2011 is op een bijeenkomst aan de vrijwilligers de nieuwe missie, de focus op het cultuurhistorische verhaal, de doelgroepenkeuze en ook de eerste ideeën over het brengen van beleving voorgelegd en hen gevraagd om hun reacties. In grote meerderheid werd ingestemd met de uitgangspunten. Men toonde zich ook zeer geïnteresseerd in de uitwerking van de voornemens.

Duidelijk is dat om de hoge ambitie waar te maken ook veel inzet van alle betrokkenen (bestuur, staf, medewerkers en vrijwilligers) vereist wordt. Om onder die mensen de kennis omtrent wat er allemaal omgaat in een hedendaags museum te doen groeien en om de onderlinge samenhang te bevorderen is in de periode december 2011 t/m maart 2012 een reeks van 6 workshops georganiseerd. Gemiddeld namen zo'n 30-tal vrijwilligers deel aan die workshops hetgeen eens te meer aantoont hoe betrokken de vrijwilligers van Museum Kasteel Wijchen zijn. De onderwerpen die aan de orde kwamen waren: algemene oriëntatie en gastvrijheid, presentatie, beheer en behoud van collecties, educatie, marketing en pr, en E-culture.

Na de presentatie over de missie en overige uitgangspunten is opnieuw met hulp van de externe deskundige Manon Henzen en onder regie van het Gelders Erfgoed in december 2011 begonnen met de ontwikkeling van een Plan van Aanpak. Inmiddels is dat Plan van Aanpak op 11 april gepresenteerd aan alle vrijwilligers en op 12 april officieel aangeboden aan de wethouder.

4. De stichting

De organisatie

2011 Was alweer het zevende jaar van de Stichting Museum Kasteel Wijchen. De organisatie van het museum bestond in 2011 uit: het bestuur, de staf, drie projectmedewerkers en de werkgroepen. Het bestuur en de werkgroepleden zijn allen vrijwilligers. De staf en de projectmedewerkers zijn professionele krachten.

Het bestuur

In 2011 bleef de samenstelling van het bestuur ongewijzigd. Het bestuur bestond in 2011 uit de volgende personen:

De heer drs. Ed de Boer	<i>(voorzitter)</i>
De heer dr. Ton Klunder	<i>(secretaris)</i>
De heer Theo Burgers FB	<i>(penningmeester)</i>
De heer prof.dr. Harry Bekkering	<i>(bestuurslid)</i>
De heer dr. Stephan Mols	<i>(bestuurslid)</i>
De heer dr. Daan van Speybroeck	<i>(bestuurslid)</i>

Tijdens het verslagjaar vonden er (buiten de genoemde brainstormsessies en projectgroepen) zes bestuursvergaderingen plaats. Belangrijke onderwerpen waren de toekomstplannen en de financiën.

De staf

Nadat er jaren is gewerkt met een 2-hoofdige leiding, verdeeld in een hoofd beheer en een hoofd collectie, is er op basis van een onderzoek in 2009 door het bestuur besloten over te gaan op een 1-hoofdige leiding. Sinds 1 februari 2010 is dat Antoon van Herpen. Het hoofd is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van het museum. Het dienstverband is 24 uur/week.

Projectmedewerkers

Ben Teubner is als conservator verantwoordelijk voor het collectiebeheer (op declaratiebasis van minimaal 3 en maximaal 16 uur/maand). Mirjam Bovenga is projectassistente (10 uur/week) en Karin van Rozendaal de financieel administratieve kracht (6 uur/week).

Vrijwilligers

De grootste groep van het museum bestaat uit enthousiaste vrijwilligers. Eind 2011 waren er 73 vrijwilligers, exclusief de bestuursleden. De vrijwilligers zijn ondergebracht in de verschillende werkgroepen. Elke werkgroep heeft zijn eigen taakgebied. Voor de beschrijving van de werkgroepen en hun activiteiten zie hoofdstuk 9.

In 2011 is de organisatie uitgebreid met de werkgroep Activiteiten. Zij hebben er, samen met de Vrienden Museum Kasteel Wijchen/Stichting Frans Bloemen en de werkgroep Hedendaagse Kunst, voor gezorgd dat er naast de rondleidingen in museum, kasteel en/of Tuun ook in dit jaar verschillende workshops (voor kinderen), 'meet and greets' met kunstenaars en lezingen hebben plaatsgevonden. Bovendien zorgden zij voor de PR op gelegenheden als Hernense Stratenmarkt, Woezik op Stelten en de Batenburgse Dag.

Vooruitlopend op de nieuwe koers van het museum is er al in 2011 gestart met de eerste van een 6-tal workshops voor de vrijwilligers, waarbij de diverse werkterreinen binnen musea door deskundigen werden belicht. De eerste workshop ging over gastvrijheid. Hoe betrokken de vrijwilligers zijn, mag ook blijken uit het feit dat de gastheren/-vrouwen op eigen initiatief een cursus Wijchense archeologie hebben georganiseerd (gerealiseerd in de eerste maanden van 2012).

Voortdurende aandacht gaat uit naar het werven en vasthouden van nieuwe vrijwilligers. Zonder de enthousiaste en betrokken inzet van deze vrijwilligers kan Museum Kasteel Wijchen niet bestaan.

In december werd de traditionele kerstborrel voor vrijwilligers en hun partners georganiseerd. Tijdens de kerstborrel werden twee mannelijke vrijwilligers aan de lijst van museumspeld *decorandi* toegevoegd. Beide heren hebben zich al vele jaren voor het museum ingezet. Wim Tuijn ontving het ereteken omdat hij mede al vanaf de jaren 60 van de vorige eeuw aan de basis van het museum en in het bijzonder van de archeologische collectie heeft gestaan. Piet van Stekelenburg levert als bijna 80-jarige nog steeds zijn bijdrage aan de werkzaamheden van de Tuun, ook in de vorm van plantadvies en stukjes in de nieuwsbrief. Voor een complete lijst van de huidige *decorandi* zie bijlage.

Op 17 september vond het traditionele jaarlijkse MKW-uitstapje plaats waaraan alle museummedewerkers konden deelnemen. Dit keer was 's-Hertogenbosch en in het bijzonder de kathedraal van Sint Jan met zijn bijzondere beelden het doel van de reis.

5. Het museum

Geregistreerd museumschap

Museum Kasteel Wijchen (MKW) is een geregistreerd museum. Dit houdt in dat het museum aan een aantal kwaliteitseisen voldoet met betrekking tot presentatie, bezoekersvriendelijkheid, behoud en beheer van de collectie en andere aanverwante zaken. In 2012 zal middels een analyse een herijking worden uitgevoerd om te bepalen of MKW nog steeds aan de criteria voldoet.

Beschikbare ruimtes

MKW huurt van de gemeente zowel ruimtes in het kasteel als in het koetshuis. Daarnaast beschikt MKW over een stuk grond naast het kasteel ten behoeve van de historische Tuun.

Het eigenlijke museum bevindt zich op de eerste en tweede verdieping van het kasteel, waarbij helaas ook door bezoekers regelmatig wordt opgemerkt dat entree tot het museum alleen via een lift niet echt uitnodigend is. Op de tweede etage worden de bezoekers voor de vaste collectie en de wisseltentoonstellingen ontvangen. Daar bevindt zich ook de museumwinkel en een eenvoudige gelegenheid voor koffie/thee. Op de eerste etage is het zogenaamde Kennislab, ingericht met steun van een donatie van de Rabobank. Hier worden de leerlingen ontvangen, starten rondleidingen en vinden workshops en lezingen plaats. Daarnaast bevindt zich op de eerste verdieping de eigen bibliotheek/archief en het kantoor voor hoofd en projectmedewerkers.

In het koetshuis is het depot van MKW ingericht, de werkplaats van de conservator zagezegd.

Vrijwilligers van het museum verzorgen ook regelmatig rondleidingen in het kasteel. Het kasteel is natuurlijk zeker van buiten een mooie locatie. Helaas zijn veel bezoekers nog al eens teleurgesteld dat het interieur nog weinig van het verleden getuigt, te meer daar de aantrekkelijke kelders uit veiligheids-overwegingen niet bij de rondleiding betrokken mogen worden. Met hun kennis van het verleden en de verhalen hierover weten de gidsen echter veel van dit gemis te compenseren.

Beveiliging

Ten einde goed zicht te hebben op het tentoongestelde is er een systeem met beveiligingscamera's aangelegd. Een toegangscode bij de entree op de tweede etage vormt naast de normale vergrendeling voor extra beveiliging.

De website: www.museumwijchen.nl

De in 2010 vernieuwde website is een populaire bestemming voor geïnteresseerden. Dat blijkt ondermeer uit het aantal verzoeken voor een rondleiding dat via de website binnenkomt. Het gaat dan dus om mensen die deze site bewust bezocht hebben. Het feit dat de website ook in het Engels beschikbaar is, maakt deze toegankelijk voor een breed publiek.

Vlaggenmasten

Het MKW - voorstel om bij de ingang van het kasteel vlaggenmasten te plaatsen of op een andere manier passanten te attenderen op het MKW is al enige jaren onderwerp van overleg met de gemeente. Het belang hiervan voor de bezoekersaantallen blijft onverkort.

6. Educatie

De werkgroep Educatie heeft het schooljaar 2010/2011 goed kunnen afronden. In de zomerperiode heeft de werkgroep de bestaande lesbrieven tekstueel verbeterd en enkele opdrachten zijn aangepast, zodat ze nog beter aansluiten bij de leeftijdsgroepen waarvoor ze worden aangeboden.

Doordat er vaker vraag is geweest om sommige lesbrieven ook aan jongere kinderen te geven, doordat scholen bijvoorbeeld met stam- of combinatiegroepen werken, werden sommige opdrachten voor die betreffende groepen vervangen door opdrachten passend bij de leeftijdsgroep. Door deze toenemende vraag voor jongere kinderen is de werkgroep Educatie een lesbrieff voor kleutergroepen en evt. groep 3-4 aan het ontwikkelen.

Daarnaast is een lesbrieff met het thema Merovingers in ontwikkeling.

De samenwerking tussen het Cultuurknooppunt Wijchen, die het culturele aanbod voor Wijchen coördineert liep in 2011 weer uitstekend. Voor het schooljaar 2011/2012 hebben de scholen in Beuningen zich ook aangesloten bij het Cultuurknooppunt. De inschrijvingen hiervoor hebben wij eind 2011 ontvangen en zullen begin 2012 uitgevoerd worden.

Het zelf aanschrijven van scholen buiten Wijchen om het educatieve programma onder de aandacht te brengen heeft geresulteerd in 7 inschrijvingen van buiten Wijchen.

Door 1 van de werkgroepleden is contact gezocht met het Maaswaal College. Dit heeft geresulteerd in een project voor VMBO-leerlingen rondom de textieltentoonstelling "Stof tot nadenken". Ca. 300 VMBO-leerlingen zullen begin 2012 Museum Kasteel Wijchen bezoeken voor dit project. De bedoeling is om de samenwerking met het Maaswaal College de komende jaren te continueren.

Het Kennislab op de 1^e verdieping is het startpunt voor alle educatieve activiteiten. Uiteraard is het de start van de lesbrieven, maar daarnaast wordt het gebruikt voor lezingen en als startpunt voor rondleidingen. Dit heeft te maken met zowel de ruimte als het geplaatste beeldscherm en de hier op getoonde PowerPoint presentaties om zaken te visualiseren. Verder is de ruimte aangekleed met poppen in historische kledij, die ingezet kunnen worden voor de verschillende lesbrieven.

Voor individuele jonge bezoekers zijn spannende speurtochten, opgebouwd rond museum mascotte Frederick de muis, gehandhaafd.

Rondleidingen in het museum, de Tuun en het kasteel en samenwerking met het leesprogramma van de bibliotheek maakten ook deel uit van de educatieve activiteiten in 2011.

Basisscholen die meededen aan het lesbrieffprogramma van het museum in 2011 waren:

Wijchen:

Sam Sam	1 lesbrieven	Viersprong	3 lesbrieven
Trinoom	4 lesbrieven	Antonius	2 lesbrieven
Paulusschool	8 lesbrieven	De Wingerd	2 lesbrieven
Speelhoefe	2 lesbrief	Paschalis	2 lesbrieven
De Boskriek	6 lesbrief	't Palet	7 lesbrieven
De Buizerd	10 lesbrieven	SBO Bolster	1 lesbrief

Buiten Wijchen:

't Schrijverker – Beuningen:	2 lesbrieven
De Zilverberg – Overasselt:	2 lesbrieven
Aldenhove – Nijmegen:	1 lesbrief
St. Joris – Heumen	2 lesbrieven

Gevolgde lesbrieven

De Bronstijd	9	Middeleeuwen	7
Romeins Eten en Drinken	1	De Romeinen	17
Archeoloog in de klas	21	Samenwerking bibliotheek	1

7. Activiteiten

In 2011 is een Werkgroep Activiteiten in het leven geroepen om diverse activiteiten te ontwikkelen en uit te voeren om het museum meer onder de aandacht te brengen en het museumbezoek te stimuleren.

Activiteiten rondom wisseltentoonstellingen

Kunstenaars van de verschillende wisseltentoonstellingen beeldende kunst zijn bereid geweest tijdens de expositieperiode één of meerdere keren naar het museum te komen om met bezoekers in contact te komen, t.w.:

- 30 januari Meet and Greet met Ans Verdijk
- 20 maart Rondleiding door Amy van Son
- 28 mei Toelichting door Jeroen van Hertem tijdens weekend Open Atelierroute
- Tijdens tentoonstelling "En de boer hij ploegde voort..." op 5 oktober een lezing door Judtih Toebast over boerderijen in Wijchen vanaf ca. 1500

Kinderactiviteiten

In vakanties of weekenden zijn diverse kinderworkshops georganiseerd met een activiteit die aansloot bij de lopende wisseltentoonstelling, t.w.:

- 12 maart kinderworkshop boetseren
- 2 april knutselmiddag
- 7 mei kinderworkshop schilderen met acryl
- 3 september knutselen met hout
- tijdens expositie "En de boer hij ploegde voort..." koe melken, kleurplaten
- diverse activiteiten tijdens Gratis Museumdag
- 26 oktober kinderworkshop schapjes maken
- 12 november kinderworkshop halmen vlechten (deze laatste workshop heeft helaas geen doorgang kunnen vinden door gebrek aan belangstelling)

Rondleidingen

Naast de rondleidingen op inschrijving zijn tijdens diverse open en themadagen rondleidingen of een workshop archeologie gegeven. M.n. voor kasteelrondleidingen is belangstelling. In 2012 wordt gestart met het geven van open rondleidingen op iedere eerste zondag van de maand.

Open dagen De Tuun

Museumtuin De Tuun houdt 3x per jaar een open dag en wel op Hemelvaartsdag, tijdens de Kunstmarkt en tijdens de Open Monumentendagen. Hierbij kunnen wij altijd rekenen op vele bezoekers. Helaas is de open dag tijdens de kunstmarkt afgelast vanwege het slechte weer.

Themadagen/-weekends

Tijdens verschillende landelijke of provinciale themadagen/ – weekends zijn telkens extra activiteiten aangeboden en was het museum vaak reeds vanaf 11.00 uur geopend. In 2011 ging het om:

2-3 april Museumweekend

2 april knutselmiddag voor kinderen, 3 april elk uur workshop archeologie

13 juni Kastelendag

Elk uur kasteelrondleiding

10-11 september Open Monumentendagen

Elk heel uur kasteelrondleidingen, 11 september open dag De Tuun

22 oktober Gratis Museumdag (thema: voel je VIP)

3x workshop archeologie en kinderen konden zich optutten als VIP.

Markten

Het museum heeft zich tijdens diverse markten middels een kraam gepresenteerd aan het publiek om het museum onder de aandacht te brengen. Folders en flyers worden tijdens deze markten uitgereikt. Ook zijn er kleine artikelen uit de museumwinkel te koop. Serieus belangstellenden kregen een bon voor een gratis consumptie bij bezoek aan Museum Kasteel Wijchen uitgereikt.

De markten waar MKW zich in 2011 heeft gepresenteerd zijn:

- Woezik op Stelten
- Kasteelfeesten
- Hernense Stratenmarkt deelname vervallen wegens slecht weer
- Batenburgse dag
- Paardenmarkt (i.v.m. tentoonstelling “En de boer hij ploegde voort...”)

Rabobank ledenweekend

In 2010 mocht Museum Kasteel Wijchen een cheque ter waarde van € 10.000 uit het Coöperatiefonds van de Rabobank Nijmegen ontvangen t.b.v. het inrichten van het Kennislab. Als dank konden de leden van de Rabobank tijdens twee weekenden het Kennislab komen bezichtigen. Een 20-tal leden hebben van deze uitnodiging gebruik gemaakt.

Bovenstaande activiteiten hebben mede bijgedragen aan een hoger aantal bezoekers t.o.v. 2010. Opgemerkt dient te worden dat bezoek op een aantal open dagen gratis was, waardoor het aantal niet betalende bezoekers is gestegen.

8. Tentoonstellingen

Ook in 2011 kenmerkten kwaliteit en afwisseling het tentoonstellingsprogramma. De wisseltentoonstellingen zorgen er voor dat ook reguliere bezoekers telkens een nieuwe ervaring kunnen opdoen en een herhaald bezoek aantrekkelijk blijft.

Uit de gegevens van het gebruik van de Museumkaart en de eigen postcode-registratie valt op te maken dat het thema van een expositie van invloed is op het type bezoekers.

Gemiddeld genomen is de man-vrouw verhouding bij de bezoekers ongeveer 40% man en 60% vrouw. Bij de expositie Tekst-stills, een tentoonstelling rond textiele kunstvormen begin 2011, was de verhouding echter 30% man tegenover 70% vrouw. Daartegenover werd de tentoonstelling “En de boer hij ploegde voort...”, een tentoonstelling rond de ontwikkeling van grootschalige landbouw in deze regio, door nagenoeg evenveel mannen als vrouwen bezocht.

De tentoonstelling “Tekst-stills – Verhalen van verleden en verlangen – Els van Baarle, Ans Verdijk” was overigens ook de best bezochte tentoonstelling in 2011. Dat past goed bij het lustrum dat dit thema te vieren had, want het was namelijk precies de 5^e keer dat er een expositie rond textiele kunstvormen in MKW werd georganiseerd.

In dit kader moet ook de deelname aan de Open Atelierroute in Wijchen genoemd worden. Op 28 en 29 mei kwamen 321 mensen langs om de werken van Jeroen van Herten te bezichtigen. Dat het museum dan in het kader van de afspraak met de organisatie gratis toegankelijk was is wellicht ook van invloed geweest, maar feit blijft dat die bezoekers op een laagdrempelige manier kennis konden nemen van kwalitatieve kunst.

Vaste opstelling

In toenemende mate wint de gedachte veld dat het museum als uitstalkast tot het verleden behoort. Musea zullen nieuwe wegen van verhalen vertellen moeten bedenken, verhalen waarmee ze het publiek verwonderen en nieuwsgierig maken. Een extra reden om goed na te denken over een nieuwe manier van inrichten, met inzet van middelen die meer beleving brengen, die waarde toevoegen aan de authentieke objecten die er getoond worden, zodat hét verhaal van Museum Kasteel Wijchen gaat leven.

Wisselende tentoonstellingen

Rond de wisseltentoonstellingen werden verschillende workshops en lezingen georganiseerd. Op deze manier krijgt het tentoongestelde extra diepgang en betekenis. Hoe meer de bezoekers weten hoe meer ze begrijpen, en hoe meer ze begrijpen, hoe meer begrip ze hebben voor wat ze zien of meemaken. Overdracht van kennis, kunnen reflecteren en communiceren is essentieel bij de waardering van een museale beleving.

Tekst-stills – Verhalen van verleden en verlangen – Els van Baarle, Ans Verdijk

10 december 2010 t/m 13 februari 2011

Afdeling Hedendaagse Kunst

Ze delen hun passie voor het vormgeven in textiel. Ze hebben dezelfde uitgesproken voorkeur voor het vertellen van verhalen. Maar hun inspiratiebronnen konden niet verder uit elkaar liggen: de oudheid en het hier-en-nu.

“Steengoed”- Amy van Son

18 februari t/m 24 april 2011,

afdeling Hedendaagse Kunst

De keramische beelden van Amy van Son (1941) geven de essentie van bouwkunst weer. Bij haar burchten, kathedralen en huizen gaat het allereerst om de vorm, direct gevolgd door de glazuren.

Los van de oorsprong – Jeroen van Hertem

29 april t/m 3 juli 2011, Afdeling Hedendaagse Kunst

De tekeningen en schilderijen van Jeroen van Hertem vinden allen hun oorsprong in de waarneming. In het atelier probeert hij tot de kern van de eerdere waarneming te komen. Hij zoekt, verandert en verwijdert. Zijn zoektocht kan tijden duren en al werkende wordt het beeld volledig abstract. Het komt steeds meer los van de oorsprong, maar blijft verwant aan de visuele werkelijkheid.

Getekende ruimte, Gevonden beweging -

Francis Konings en Frans Drummen

8 juli t/m 11 september 2011,

Afdeling Hedendaagse Kunst

Francis Konings maakt tekeningen met grafiet- en kleurpotlood. De structuur van een stad vormt de basis voor haar werk. In die structuur speelt het perspectief en de wisselingen daarin een belangrijke rol.

Voor Frans Drummen kan het materiaal dat hij toevallig tegenkomt inspiratie geven, bijvoorbeeld een gevonden voorwerp of een oude plank. In deze expositie waren van hem grote spaandercomposities te zien. Dit materiaal is zo gerangschikt dat een krachtige lijnvoering ontstaat. Naast deze schilderijen waren er van hem houten torens te zien.

“En de boer hij ploegde voort...”

Grootschalige landbouw en veeteelt in het Oostelijk Rivierengebied vanaf de Romeinen

*16 september t/m 20 november 2011,
afdeling Regionale Geschiedenis*

De tentoonstelling is opgezet rond drie perioden. De Romeinse periode van 100-350 n.C toen in en rond Nijmegen een grotere behoefte ontstond aan agrarische producten. Vervolgens de periode 1350-1650 waar op initiatief van heren en kloosters grootschalige landbouwbedrijven ontstonden die hun producten afzetten in de in het gebied ontstane grote steden: Nijmegen, Den Bosch, Utrecht en Amsterdam. Tenslotte de periode na 1870 toen men in dit gebied, door over te gaan op fruitteelt, de gevolgen van de graancrisis voor een gedeelte kon opvangen.

Stof tot nadenken – Jenny Ymker, Elisabeth Kaldewey

25 november 2011 t/m 5 februari 2012

Elisabeth combineert polymeerklei met wollen, katoenen en zijden draden om diverse menselijk emoties vorm te geven. Van die draden maakt ze ook fantasiefiguren, beetje mensachtig, beetje dierachtig. Het werk van Jenny Ymker lijkt op het eerste gezicht louter illustratief. Zij borduurt op schilderslinnen ogenschijnlijk lieflijke taferelen: een jonge vrouw in het groen, een verjaardagsfeestje. Bij nadere beschouwing wordt duidelijk dat er meer aan de hand is. Hoewel ze heel verschillend zijn in hun manier van werken, is de thematiek van hun werk verwant. Beiden onderzoeken de (nog steeds) gangbare traditionele opvattingen over vrouwen, moederschap, moederliefde en een zelfstandig bestaan. Hun werk biedt letterlijk en figuurlijk "Stof tot nadenken".

9. Collecties

In 2011 heeft MKW een bijzondere nieuwe aanwinst in de collectie gerealiseerd. Na overleg met Museum Het Valkhof is van een particulier een zogenaamd “verguld bronzen beslagstuk van de opening van een zwaardschede” gekocht. Dit object is eind 1994 gevonden door Laurens Flokstra naast de bouwput voor een nieuw winkelpand aan de Touwslagersbaan in Wijchen. De vindplaats is zo’n 100 meter verwijderd van het in 1991-1993 opgegraven Merovingisch grafveld. Het beslagstuk dateert uit de periode 450-550. Van dit type zijn slechts elf andere exemplaren bekend, waarvan vijf uit Zuid-Engeland en drie uit Scandinavië. Met de zwaardschedebeslagen uit Tiel-Bergakker (aanwezig in Museum Het Valkhof) en het onlangs in Lent gevonden stuk documenteren deze drie Nederlandse exemplaren het gebruik van zeer prestigieuze zwaarden in het Oostelijke Rivierengebied in de overgangperiode van Romeinse tijd naar Vroege Middeleeuwen. (Louis Swinkels, conservator Museum Het Valkhof, Nijmegen, 26 februari 2011). Men kan dus stellen dat Wijchen hiermee wederom een archeologisch topstuk in huis heeft dat de bijzondere bewoningsgeschiedenis van deze regio onderstreept.

De aandacht is verder dan uitgegaan naar de verwerking van oudere, nog niet beschreven vondstcomplexen en de aanwezige boeken- en tijdschriftencollectie. Zie hiervoor de verslagen onder de verschillende werkgroepen.

Op grond van de opgedane ervaringen en na navraag bij andere musea is besloten over te gaan op een ander geautomatiseerd informatiebeheer systeem dan tot nu toe gebruikt. In plaats van The Museum System (TMS) is overgegaan op Adlib. Adlib is beter toegesneden op de omvang van een museum als het MKW, gemakkelijker in het gebruik en ook goedkoper. Aangezien het overgrote deel van de Gelderse musea ook Adlib hanteert is dit gemakkelijker bij een eventuele samenwerking. De reeds digitaal opgeslagen data over de Wijchense collectie (archeologie en bibliotheek) zijn overgebracht naar Adlib.

De conservator en een vrijwilliger hebben een cursus Adlib gevolgd en zijn nu druk bezig de aanwezige gegevens te controleren, nieuwe beschrijvingen toe te voegen en foto’s van de objecten aan de beschrijvingen te koppelen. Dit is ook van belang voor de toekomstige ontsluiting van de collectie via internet (Collectie Gelderland).

Op het terrein van beheer hebben de luchtontvochtigers, sinds eind 2005 continu in werking, in de grote zalen van het museum en het depot wederom hun waarde bewezen. De luchtvochtigheid is op een acceptabel niveau gehouden.

Lichtmetingen uitgevoerd in de loop van het jaar laten zien dat het niveau van UV en LUX ook nog altijd binnen acceptabele waarden ligt.

10. Werkgroepen

De volgende werkgroepen zijn in 2011 actief geweest in het museum

Archief en Bibliotheek

De werkgroep bestond uit 6 leden bibliotheekgroep en 1 lid archiefgroep.

Doel van de werkgroep: De werkgroep steunt op twee subgroepen: de bibliotheek- en de archiefgroep. Doel van de *bibliotheekgroep*: het catalogiseren van diverse communicatieve materialen die zich al in het museum bevinden, worden aangeschaft of door schenkingen zijn verkregen, zoals boeken, tijdschriften, foto's, videofilms/dvd's en dergelijke. De *archief- of digitaliseergroep* heeft als doel de gecatalogiseerde materialen in het recent aangeschafte Adlib-systeem te registreren

Activiteiten 2011: De bibliotheekgroep heeft de voorraad boeken in de bibliotheek gecatalogiseerd volgens het trefwoordenregister in de Thesaurus van de "Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten" en van een plaatsingscode voorzien. Daarnaast is begonnen de catalogiseerformulieren aan te passen aan het uiteindelijk gekozen Adlib archiefsysteem.

Ook is er contact geweest met het Archief in Nijmegen over hoe archiefmateriaal over exposities en contacten met kunstenaars voor de toekomst bewaard kunnen worden. De archiefgroep is begonnen met het digitaal registreren van de gecatalogiseerde boeken.

Plannen 2012: Begin maken met het opbergen in mappen en dozen van krantenartikelen, foto's, affiches etc.

Beeldende Kunst

De werkgroep bestond eind 2011 uit 9 leden.

Doel van de werkgroep: De doelstelling is zorgen voor een afwisselend, kwalitatief hoogstaand aanbod van kunstuitingen, het kiezen van exposanten en organiseren van de op- en afbouw van exposities aan de hand van een draaiboek.

Activiteiten 2011: Er zijn vijf tentoonstellingen hedendaagse kunst georganiseerd (zie hoofdstuk tentoonstellingen). Daarnaast zijn het draaiboek en de aanname-procedure voor nieuwe leden herzien. Er is gestart met een evaluatieverslag na elke tentoonstelling en er is een digitaal archiefsysteem voor gehouden tentoonstellingen opgezet. Verder heeft de werkgroep zich d.m.v. museumbezoek, lezing en schrijven van persberichten bijgeschoold.

Plannen 2012: Planning 2012 is zo goed als rond. Textieltentoonstelling eind 2012 uitwerken. Meedenken en ontwikkelen hoe kunst in de nieuwe visie met focus op archeologie en regionale geschiedenis ingepast kan worden.

Corpus

De werkgroep bestond geheel 2011 uit 13 leden.

Doel van de werkgroep: archeologische collecties van het museum ontsluiten, beschrijven, registreren en evt. publiceren. Daarnaast assisteert de werkgroep bij het opzetten van archeologische tentoonstellingen. Bij monde van de conservator adviseert de werkgroep het bestuur en gemeente om belangrijke vondsten voor Wijchen te behouden.

Activiteiten 2011: verwerken van de geschonken collectie Bothof. Werkzaamheden zijn bijna voltooid. De werkgroep heeft meegewerkt aan de tentoonstelling "En de boer hij ploegde voort...". 1 Van de werkgroepleden heeft de basiscursus Adlib gevolgd, zodat de registratie van de collecties in een databestand verder ter hand genomen kan worden.

Plannen 2012 (e.v.): collectie Frans Bloemen en bruiklenen RMO Leiden op foto vastleggen en invoeren in Adlib. Beschrijven en documenteren van de geschonken collectie Franssen. Documenteren en nummeren van de z.g. gemeentecollectie. Participeren in werkgroep herinrichting museum. Mede vormgeven en ondersteuning geven komende tentoonstelling archeologie. Samenstellen vergelijkingscollectie aardewerk. Onderhoud collectie.

Educatie

De werkgroep is in 2011 van 7 teruggegaan naar 5 leden.

Doel van de werkgroep: Leerlingen bewust maken van het cultureel erfgoed en scholen ondersteunen v.w.b. culturele vorming d.m.v. een educatief aanbod.

Activiteiten 2011: Naast de contacten met de scholen in Wijchen via Cultuurknooppunt is er ook contact gelegd met scholen buiten Wijchen. Dit heeft geresulteerd in 7 bezoeken van scholen buiten Wijchen. Door de werkgroep is contact gelegd met het Maaswaal College wat geleid heeft tot een textielproject waarbij 15 VMBO-klassen in januari 2012 het museum zullen bezoeken. Alle lesbrieven zijn opnieuw bekeken en daar waar nodig vernieuwd.

Plannen 2012: Realiseren van 2 nieuwe lesbrieven: 1 voor kleutergroepen en 1 voor groepen 3 en 4. Na evaluatie zal bekeken worden of een vervolg van de lessen aan het Maaswaal College gegeven kan worden. Leden voor de werkgroep werven.

PR

In 2011 was er geen werkgroep PR.

Activiteiten 2011: Persberichten werden opgesteld door museumstaf of leden van de werkgroep Beeldende Kunst. De website werd bijgehouden door de museumstaf. Daarnaast heeft de Werkgroep Activiteiten het museum gepromoot op diverse markten. Net als in 2010 hangt bij de HEMA een permanente poster van MKW en daarnaast worden de wisseltentoonstellingen onder de aandacht gebracht door posters, flyers in de koffi corner en een afbeelding op het beeldscherm in de HEMA. Kinderactiviteiten werden gepromoot via lokale pers, scholen en bibliotheek.

Plannen 2012: Doel is om in 2012 een werkgroep PR te realiseren.

Media

De mediagroep bestond uit 1 lid en deze heeft t.b.v. de tentoonstelling “En de boer hij ploegde voort...” een film over boerderijen in Wijchen gemaakt.

Regionale geschiedenis

De werkgroep bestond uit 4 leden.

Doel van de werkgroep: De werkgroep richt zich op het toegankelijk maken van de cultuurgeschiedenis van Wijchen in het regionale verband van het Oostelijk Rivierengebied.

Activiteiten 2011: Samenwerking tot stand brengen met de werkgroepen Archeologie en Tuun. Meewerken aan ontwikkelen verlevendigen vaste opstelling. Voorbereiden en opzetten tentoonstelling “En de boer hij ploegde voort...” en uitgeven van een katern rondom deze tentoonstelling. Samengewerkt is met Archeologie, De Tuun en extern met Judith Toebast van Rijksdienst Cultureel Erfgoed.

Plannen 2012: Verder mee uitwerken herinrichting en nieuwe visie MKW. Uitwerken tentoonstelling 2013 “Voedsel door de eeuwen heen”.

Gastheren/Gastvrouwen (GHV)

Eind 2011 bestond de groep uit 34 leden.

Doel van de werkgroep: De gastheren / gastvrouwen zorgen voor de opvang en het informeren van de bezoekers aan de balie en verrichten alle daarbij behorende werkzaamheden. Daarnaast verzorgen zij de verkoop van artikelen uit de winkel en, op verzoek, de verstrekking van koffie en thee aan bezoekers. Een ander taakelement is toezicht houden op de gang van zaken middels surveilleren in het museum.

Activiteiten 2011: De functie is gepubliceerd bij de vrijwilligerscentrale en dit heeft geleid tot het aantrekken van verschillende nieuwe leden. Het instructieboekje is geüpdate. Enkele GHV-ers hebben voor alle vrijwilligers het jaarlijkse dagje uit, dit jaar naar Den Bosch, georganiseerd. De gevolgde BHV-cursussen zijn geëvalueerd. Er is een vragenlijst om de mening van bezoekers te peilen opgesteld. Deze lijst wordt sinds februari aan bezoekers uitgereikt.

Plannen 2012: Toren herinrichten en deze weer openstellen voor publiek. Opzetten van een cursus archeologie door enkele GHV-ers bedoeld voor alle vrijwilligers om zo de kennis te vergroten. Organiseren ontruimingsoefening.

Winkel

De winkelgroep bestond uit 3 leden.

Doel van de werkgroep: beheer (inrichting, bijhouden voorraad) van de museumwinkel alsmede de koffie- en theehoek.

Belangrijk criterium bij de keuze van het assortiment is dat de artikelen een herkenbare relatie hebben met de museumopstelling van zowel de vaste als wisselende exposities.

Activiteiten 2011: Acte de presence tijdens diverse markten. Verder is voor de GHV-ers een workshop inpakken georganiseerd.

Plannen 2012: er zal een start worden gemaakt met de vernieuwing van het winkelassortiment.

De Tuun

De samenstelling van de groep heeft door het jaar gewisseld, maar bestond eind 2011 uit 12 leden.

Doel van de werkgroep: Het onderhouden van de museumtuin De Tuun, het bevorderen van de ontwikkeling daarvan en het uitvoeren en ondersteunen van gerelateerd onderzoek en educatieve activiteiten.

Activiteiten 2011: Inrichting en onderhoud van de vakken is volgens het teeltplan verlopen. Na de oogst is van kweeappels en bramen gelei gemaakt (totaal 68

potjes) voor verkoop. Tijdens de open dagen op Hemelvaartdag en Monumentendag is informatie verstrekt en zijn zaden verkocht. De open dag tijdens de kunstmarkt is vanwege het slechte weer helaas geannuleerd. Voor verdieping van de kennis is aan de afdeling Genetisch Centrum Nederland (GCN) van de Landbouwuniversiteit Wageningen een bezoek gebracht. Door Noortje Bas, vertegen-

woordiger hiervan, is verteld over het belang van behoud van oude gewassen en hoe dit in Nederland en de wereld uitgedragen wordt.

Voor de tentoonstelling 'En de boer hij ploegde voort..', is met de werkgroep Regionale Geschiedenis het onderdeel 'Opbrengsten' uitgezocht en in de tentoonstelling vorm gegeven. Ook is er aan een Katern meegewerkt uitgebracht door de Vrienden MKW. De werkgroep heeft de taken opnieuw verdeeld en geherstructureerd.

Plannen 2012: Maandkalender toepassen op nieuwe structuur en taakverdeling van de werkgroep. Open dagen houden. Webpagina De Tuun herzien. Lid worden van de Oerakker. Mogelijkheid van rondleidingen via bijv. Zomerschool en Oerakker. Onderhoud en vernieuwing Tuun, ordenen digitale informatie en tentoonstellingsmateriaal opruimen.

Activiteiten

De werkgroep bestond uit 13 leden.

Doel van de werkgroep: Het structureel organiseren van publieksactiviteiten om de bekendheid van het museum te vergroten en meer bezoekers in het museum te krijgen.

Activiteiten 2011: Rondleidingen verzorgd, zowel rondleidingen op aanvraag als open rondleidingen tijdens speciale dagen zoals de Monumentendagen.

Op diverse markten een kraam bemand ingericht met folders en artikelen uit de museumwinkel om zo het museum onder de aandacht te brengen. Tijdens de markten zijn bonnen voor gratis consumptie uitgereikt die ingeleverd konden worden bij museumbezoek om zo museumbezoek te stimuleren. De response hierop is niet erg groot geweest.

Er zijn in totaal 5 kinderworkshops georganiseerd, waarbij de opkomst wisselend was. Daarnaast zijn rondom speciale dagen zoals Museumweekend, Monumentendagen en Gratis Museumdag extra activiteiten georganiseerd.

Plannen 2012: Starten met open rondleiding op elke 1^e zondag van de maand. Jaarplanning maken zodat bijvoorbeeld voor kinderactiviteiten een programma 2012 gestuurd kan worden naar locaties waar kinderen komen.

11. Bedrijfsvoering

Overzicht

Bestuursleden:	6
Stafliden:	1
Projectmedewerkers:	3
Vrijwilligers (exclusief bestuur) per 31-12-2011:	73
Bestuursvergaderingen:	6
Wisseltentoonstellingen (incl. overlap 2010)	6
Lesbriefbegeleidingen:	56
Aantal deelnemers educatief programma (incl. begeleiders)	1.610
Museum en kasteelrondleidingen:	17
Totaal aantal bezoekers	7.985

Bezoekersaantallen over 2011

Het jaar 2011 was een goed jaar wat betreft het totaal aantal bezoekers. Ten opzichte van 2010 is het aantal bezoekers met 624 (8,5%) toegenomen. In 2010 was de toename t.o.v. 2009 8,3% (562), dus een positieve tendens over deze 2 laatste jaren.

Geconstateerd moet worden dat de toename vooral moet worden toegeschreven aan de succesvolle open dagen. In 2010 trok de tentoonstelling rond het Merovingisch Grafveld vele betalende bezoekers uit binnen- en buitenland en dat succes kon helaas in 2011 niet herhaald worden.

De uitdaging moet dus worden om meer betalende bezoekers naar het museum te krijgen. Dat begint met de jeugd, en daarom is de toename onder de lesbriefleerlingen een positieve ontwikkeling.

BEZOEKERS	2011	%	2010	%
Entree betalende bezoekers				
Volwassenen	1.170		1.754	
CJP-pas houders	98		75	
Pas 65	338		461	
Museumkaarthouders	1.281		1.415	
Lesbriefleerlingen (excl. Begeleiders)	1.391		1.195	
	4.278	54%	4.900	67%
Overige bezoekers				
Vrienden MKW	203		204	
Kinderen t/m 10 jaar	485		705	
Bezoekers open dagen/ openingen/evenementen	2787		1.357	
Lesbriefbegeleiders	232		195	
	3.707	46%	2.461	33%
TOTAAL	7.985	100%	7.361	100%

Een analyse van de museumkaartbezoekers gecombineerd met de eigen postcoderegistratie laat de herkomst van de bezoekers zien. De leerlingen komen natuurlijk allemaal uit de regio, maar ook de overige gebruikers van het museum komen voor ruim 70 % uit de directe omgeving (d.w.z. Wijchen, Gelderland en Noord-Brabant). We kunnen geen absolute cijfers geven, omdat niet steeds van iedereen de postcode geregistreerd kan worden en natuurlijk niet iedereen een museumkaart heeft, maar de tendens is duidelijk.

Uit het gebruik van de museumkaart kan ook afgeleid worden dat onder die groep het vooral de senioren zijn die MKW bezoeken. De grootste groep zijn voor MKW de 56 tot 65 jarigen, namelijk 35%. De 65-plussers maken zo'n 33% van de museumkaartbezoekers uit. Daarmee volgt overigens MKW ook min of meer de landelijke tendens onder de museumkaarthouders die cultuurhistorische musea als MKW bezoeken. Daar zijn de percentages resp. 30% (56-65 jaar) en 31% (65+). Logisch natuurlijk, dat zijn de mensen met de museumkaarten en relatief de meeste vrije tijd.

Interessant is ook te zien dat 62% van de bezoekende museumkaarthouders vrouw is, tegenover 38% man (zie ook al eerder de opmerkingen hierover bij de wisseltentoonstellingen). Van de museumkaarthouders kwam overigens 92% in heel 2011 één keer naar MKW, 3,8% kwam tweemaal, en bijna 4% kwam drie of meermaal naar MKW. Het overgrote deel is dus (in elk geval per jaar) een eenmalige bezoeker. En ook weer voor de museumkaartbezoekers is de zondag de meest populaire dag (35%), gevolgd door de zaterdag (21%). De overige openingdagen (woensdag t/m vrijdag) zijn nagenoeg gelijk. Van de openingsuren (13.00 – 17.00 uur) is het uur tussen 14.00 – 15.00 uur het drukst.

Balans 2011 Stichting Museum Kasteel Wijchen

ACTIVA	<u>31 december 2011</u>	
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Tuinhuis en hekwerk	3.246	
Museum inventaris	2.314	
Kantoorinventaris	9.825	
Inventaris Kennislab/educatie	<u>5.290</u>	20.675
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorraden		4.083
Vorderingen		
Debiteuren	459	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	7.975	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>3.318</u>	11.752
Liquide middelen		52.255
Totaal activazijde		<u><u>88.765</u></u>
PASSIVA		
<u>31 december 2011</u>		
EIGEN VERMOGEN		
Besteedbaar vermogen	15.000	
Vastgelegd vermogen	37.444	
Afschrijvingsreserve	<u>20.675</u>	73.119
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	1.143	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.808	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>12.695</u>	15.646
Totaal passivazijde		<u><u>88.765</u></u>

Winst- en Verliesrekening 2011 St. Museum Kasteel Wijchen

BATEN		
Subsidies	170.351	
Overige inkomsten	<u>10.944</u>	
Totale Baten		<u><u>181.295</u></u>
LASTEN		
Werk derden	--	
Personeelskosten	62.446	
Afschrijvingen	5.618	
Huisvestingskosten	45.486	
Bureaunkosten	9.408	
Bestuurskosten	1.250	
Organisatiekosten	17.911	
Activiteitenkosten	18.182	
Overige baten en lasten	<u>20</u>	
Totaal Lasten		<u><u>160.321</u></u>
Exploitatieresultaat voor financiële baten en lasten		20.974
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	957	
Rentelasten en soortgelijke kosten	-303	
Som der financiële baten en lasten		<u>654</u>
Exploitatieresultaat		<u><u>21.628</u></u>
Vrijval afschrijvingsreserve en Vastgelegd vermogen		9.550
Dotatie afschrijvingsreserve en Vastgelegd vermogen		-27.141
Resultaat		<u><u>4.037</u></u>

Bijlage Museumspeld decorandi

Houders van de Museumspeld:

Decorandi 2006

Laura van Huet	(Winkel, Gastheren/gastvrouwen)
Nel Goebertus	(Educatie, Gastheren/gastvrouwen)
Wim Kattenberg	(Regionale Geschiedenis, De Tuun)
Herman Kruis	(Beeldende Kunst, Gastheren/gastvrouwen)
Jacques Rommens	(Corpus, Archief en Bibliotheek, Gastheren/gastvrouwen, De Tuun)

Decorandi 2007

Piet Bovenga	(Gastheren/gastvrouwen)
Annelies van Dongen	(De Tuun)

Decorandi 2008

Nelly Kavelaars	(Beeldende Kunst, gastheren/gastvrouwen)
An Velter	(Archief en Bibliotheek, Beeldende Kunst, Gastheren/gastvrouwen)

Decorandi 2009

Marian Stolle	(GHV, Educatie, catering, evenementen)
Ruud Stolle	(GHV, Educatie, catering, evenementen)
Dick v. Rinssum	(GHV, Educatie)

Decorandi 2010

Bep Diemel	(GHV)
Maria Straathof	(Beeldende Kunst)

Decorandi 2011

Wim Tuijn	(Corpus)
Piet Steekelenburg	(De Tuun)

Aan dit jaarverslag droegen inhoudelijk bij:
(in alfabetische volgorde)

Ed de Boer
Mirjam Bovenga
Piet Bovenga
Annelies van Dongen
Antoon van Herpen
Laura van Huet
Wim Kattenberg
Kitty de Laat
Maria Straathof
Ben Teubner
An Velter

Vormgeving: Mirjam Bovenga

Eindredactie: Antoon van Herpen

© 2012 Stichting Museum Kasteel Wijchen

m u s e
u m k a
s t e e
l w i j
c h e n

Kasteellaan 9
t 024 6424744

Postbus 189
6600 AD Wijichen

e contact@museumwijichen.nl
i www.museumwijichen.nl

